

Al gaande wint hij krachten

'Hoeveel aantekeningen, op losse velletjes overgebracht, verdwijnen door schoonmaaksterhand of schuiven zich met koppigen zelfmoord tusschen geschriften, welker geringe waarde straks in den voddenvak eene plaats vindt!'

OVERWEGINGEN ALS DEZE VOERDEN IN 1851 TOT DE OPRICHTING VAN HET TIJDSCHRIFT *DE NAVORSCHER*, DAT MEER DAN HONDERD JAAR FUNGEERDE ALS INTERMEDIAR TUSSEN DEGENEN DIE ZOCHTEN NAAR INFORMATIE EN HEN DIE DAAROVER BESCHIKTEN. ONZE GELIJKNAMIGE RUBRIEK WIL DIE VERSPREIDE WAARNEMINGEN BUNDELEN EN RUIMTE GEVEN AAN LOSSE VRAGEN. TEKSTEN EN WAPENS OP GRAFSTENEN ZIJN ZOALS ZODIKWIJS IN DE MEERDERHEID. HOPELIJK WORDEN DE LEZERS HIERDOOR AANGESPOORD OM NIEUWE VONDSTEN IN EN ROND DE GRONINGER KERKEN IN HET OOG TE HOUDEN EN DIE TE ONZER KENNIS TE BRENGEN.

Oldenzijl, steen, 1505?

In particulier bezit bevindt zich een steen met wapen en tekst, mogelijk afkomstig uit kerk of toren van Oldenzijl. De toren, ten zuidwesten van de kerk, is in 1829 afgebroken. De steen werd door de erfgenamen van J.P. Bierling gevonden op de zolder van de stookhut bij diens boerderij Maarvliet te Oldenzijl. Hoe en wanneer de steen daar terechtgekomen was, is onbekend. De tekst is op zich duidelijk herkenbaar, maar de wat afwijkende, gotische letters bemoeilijken de lezing. Drs. J.F.J. van den Broek las de tekst als 'INTRANTIBUS', 'aan hen die binnentreden'. Een pendant zal dan bijv. 'Pax' (vrede) kunnen geven. Bezwaar tegen de lezing vormt de vorm van verschillende letters. Mogelijk moet echter gelezen worden: 'INT JAER Ū9', waarbij de laatste afkorting opgelost kan worden als 'quintus', 'vijfde'. In dat geval dateert de steen uit 1505. Tegen deze oplossing pleit de vorm van de letter r en de vreemde mengeling van Nederlands en Latijn, waarbij men tevens 'quinto' (Ūo) zou verwachten, maar het lijkt de aannemelijkste lezing. Links van de tekst bevindt zich een wapen met een ronde gesp

gebruikt worden

Steen, mogelijk afkomstig uit de kerk of toren te Oldenzijl.

Uithuizen, grafzerk, ca. 1600?

In particulier bezit bevindt zich een aantekening van J.E.H. Hooft van Iddelkinge van ca. 1870, waarin de schrijver meldt dat in de kerk van Uithuizen twee grafstenen als 'ingang van een grafgewelf' naast elkaar liggen. Op de rechtergrafzerk is het bronzen graforname ('gescheurd doch overigens zeer goed bewaard gebleven') van Bonno Aulsema geplaatst, dat tegenwoordig elders in de kerk hangt. De linker grafzerk vertoont twee wapens: links een boom op grond, rechts het wapen van de familie Biwema (Bijma) uit Faan. Wellicht hoort deze zerk aan een dochter, schoonzoon of kleinkind van Reneke Aulsema (dochter van Bonno Aulsema te Uithuizen), die ca. 1520 huwde met N.N. (Reiner?) Biwema. De grafschriften waren destijds bijna spoorloos verdwenen. Wellicht dat de zerk zich nog onder de vloer in het dwarsschip van de kerk bevindt.

Tekening van twee grafzerken te Uithuizen.

